

**OPINIA PRAWNA W SPRAWIE OGRANICZENIA DZIAŁALNOŚCI M. IN. BASENÓW, SIŁOWNI I
KLUBÓW FITNESS W ZWIĄZKU Z ROZPORZĄDZENIEM RADY MINISTRÓW Z DNIA 16 PAŹDZIERNIKA
2020 R. (DZ. U. 2020, POZ. 1829).**

I. Przedmiot Opinii

Niniejsza opinia prawna (dalej: „**Opinia**”) została przygotowana w związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020, poz. 1829), (dalej: „**Rozporządzenie**”). Rozporządzenie weszło w życie w dniu **17 października 2020 r., co oznacza, że od tego dnia (po północy) zaczną obowiązywać ograniczenia w nim przewidziane.**

Opinia dotyczy oceny prawnej dwóch kwestii:

1. określenia zakresu ograniczenia prowadzenia działalności, polegającej m.in. na prowadzeniu basenów, siłowni, klubów i centrów fitness;
2. dopuszczalności ograniczenia działalności m.in. basenów, siłowni, klubów i centrów fitness na mocy Rozporządzenia.

Przedmiotem Opinii jest wyłącznie dopuszczalność prowadzenia basenów, siłowni, klubów, czy centrów fitness. Poza zakresem Opinii pozostają ograniczenia innych rodzajów działalności gospodarczej oraz ograniczenia inne, niż wprowadzone Rozporządzeniem.

II. Podstawa prawna

Przy sporządzaniu Opinii wzięto pod uwagę następujące źródła powszechnie obowiązującego prawa:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., poz. 483, ze zm.);
2. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239, ze zm.);
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 1758)¹;

¹ Zmiany w rozporządzeniu z 9 października 2020 r., dokonane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 października 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1797), zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii nie dotyczy sytuacji prawnej basenów, siłowni i klubów fitness, w związku z czym nie ma ono znaczenia dla meritum Opinii.

4. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r., poz. 1292 i 1495 oraz Dz. U. z 2020 r. poz. 424 i 1086);
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r., poz. 654, ze zm.);
6. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2010 r., poz. 857, ze zm.);
7. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, ze zm.);
8. Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r. (Dz. U. z 1991 r., poz. 425, ze zm.);
9. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta z 6 listopada 2008 r. (Dz. U. z 2009 r., poz. 417, ze zm.);
10. Ustawa o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych z 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., poz. 884, ze zm.);
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020, poz. 1829).

III. Określenie zakresu przedmiotowego Rozporządzenia w odniesieniu do działalności polegającej na prowadzeniu basenów, siłowni, klubów i centrów fitness

Z dniem wejścia w życie Rozporządzenie zmieniło dotychczasowy § 6 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Na mocy § 1 ust. 1 lit. a) przepisy te otrzymały następujące brzmienie:

„1. Do odwołania ustanawia się zakaz prowadzenia przez przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086) oraz przez inne podmioty działalności polegającej na prowadzeniu:

- 1) dyskotek i klubów nocnych lub działalności, która polega na udostępnieniu miejsca do tańczenia organizowanego w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni, z wyłączeniem sportowych klubów tanecznych i szkół tańca;
- 2) basenów, aquaparków, siłowni, klubów i centrów fitness, z wyłączeniem basenów, siłowni, klubów i centrów fitness:
 - a) działających w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przeznaczonych dla pacjentów,
 - b) przeznaczonych dla osób uprawiających sport w ramach współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych lub wydarzeń sportowych, o których mowa w ust. 13, studentów i uczniów – w ramach zajęć na uczelni lub w szkole;
- 3) działalności usługowej związanej z poprawą kondycji fizycznej (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 96.04.Z).

Z kolei zgodnie z § 1 ust. 1 lit. b) Rozporządzenia po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

2a. Prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 2, na terenie prowadzenia usług hotelarskich, jest dopuszczalne wyłącznie dla gości, których pobyt wynosi co najmniej jedną dobę hotelową”.

Na mocy powyższych przepisów **od daty wejścia w życie Rozporządzenia (tj. 17 października 2020 r.), do czasu „odwołania”** – a więc wejścia w życie kolejnego rozporządzenia uchylającego albo zmieniającego Rozporządzenie, wprowadzono **zasadę**, że zakazuje się prowadzenia przez **przedsiębiorców** oraz **inne podmioty** działalności polegającej min. na prowadzeniu basenów, siłowni,

klubów i centrów fitness. Definicję normatywną „przedsiębiorcy”, na użytek Rozporządzenia, zawiera **art. 4 ustawy Prawo przedsiębiorców**. Z kolei, w rozumieniu Rozporządzenia „innym podmiotem” **będzie każdy podmiot, który prowadzi m.in. basen, siłownię, klub czy centrum fitness, a nie jest przedsiębiorcą.**

Rozporządzenie przewiduje **szereg wyjątków** od wspomnianej wyżej zasady, a mianowicie:

WYJĄTEK NR 1: dozwolone jest prowadzenie basenów, siłowni, klubów i centrów fitness działających w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, przeznaczonych dla pacjentów

Rozporządzenie nie zawiera definicji „działalności leczniczej”, „podmiotu wykonującego działalność leczniczą”, ani „pacjentów”. Określa je ustawa o działalności leczniczej. Na potrzeby Opinii, kluczowe jest wskazanie, że w rozumieniu tej ustawy „podmiot wykonujący działalność leczniczą” to podmiot leczniczy, o którym mowa w art. 4, oraz lekarz, pielęgniarka lub fizjoterapeuta wykonujący zawód w ramach działalności leczniczej jako praktykę zawodową, o której mowa w art. 5”; „podmiotem leczniczym” jest m.in. przedsiębiorca, działający co do zasady w dowolnej formie, który prowadzi działalność leczniczą (por. art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy). Z kolei, „działalnością leczniczą” jest działalność polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, a więc polegających na zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz innych działaniach medycznych, wynikających z procesu leczenia lub przepisów szczególnych (zob. art. 3 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 2 ust. 1 pkt 10). Działalnością leczniczą może być również aktywność w zakresie realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia. Pod pojęciem „pacjenta” należy rozumieć pacjenta w rozumieniu ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, czyli „osobę zwracającą się o udzielenie świadczeń zdrowotnych lub korzystającą ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych lub osobę wykonującą zawód medyczny”.

Tym samym **prawodawca dość szeroko określił krąg podmiotów, zajmujących się szeroko pojętą działalnością leczniczą, które mogą prowadzić baseny, siłownie, kluby czy centra fitness**. Należy jednak wskazać, że prowadzenie działalności leczniczej powinno wiązać się z przypisaniem podmiotowi właściwego kodu klasyfikacji PKD.

WYJĄTEK NR 2: dozwolone jest prowadzenie basenów, siłowni, klubów i centrów fitness przeznaczonych dla osób uprawiających sport w ramach współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych lub wydarzeń sportowych, o których mowa w ust. 13 Rozporządzenia

Wspomniany ust. 13 Rozporządzenia stanowi, że:

„Do odwołania prowadzenie przez przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz przez inne podmioty działalności związanej ze sportem, rozrywkowej i rekreacyjnej (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w dziale 93.0) polegającej na organizacji współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych i wydarzenia sportowego jest dopuszczalne, pod warunkiem zapewnienia, aby:

1) na stadionach i boiskach w zakresie organizacji współzawodnictwa sportowego seniorów w rozgrywkach prowadzonych przez polski związek sportowy w drugiej i trzeciej klasie rozrywkowej oraz Pucharze Polski lub ligę zawodową działającą w najwyższej klasie rozrywkowej w sporcie piłka nożna oraz na stadionach oraz przy wykorzystaniu infrastruktury zewnętrznej do uprawiania sportów

motorowych w zakresie organizacji współzawodnictwa sportowego w rozgrywkach prowadzonych przez polski związek sportowy w drugiej klasie rozgrywkowej oraz przez ligę zawodową działającą w najwyższej klasie rozgrywkowej w sporcie żużlowym,

2) w zajęciach lub wydarzeniach sportowych oraz współzawodnictwie sportowym z wyłączeniem pól golfowych, kortów tenisowych, stajni, stadnin i torów wyścigowych dla koni, infrastruktury do sportów wodnych i lotniczych, których nie dotyczą ograniczenia co do maksymalnej liczby osób, uczestniczyło nie więcej niż 250 uczestników jednocześnie, nie licząc osób zajmujących się obsługą wydarzenia,

3) basenach

– wydarzenia odbywały się bez udziału publiczności”.

Istota powyższego przepisu dotyczy tego, aby w ramach organizacji współzawodnictwa sportowego, zawodów sportowych, czy wydarzenia sportowego odbywały się one bez udziału publiczności. A zatem **korzystanie z siłowni, basenu, czy klubu fitness będzie dozwolone w ramach organizacji współzawodnictwa sportowego, zawodów sportowych, czy wydarzenia sportowego, pod warunkiem jednak, że – gdy zorganizuje je przedsiębiorca – będzie to miało miejsce bez udziału publiczności.** Należy podkreślić, że nie zakazano aktywności sportowej osobom nie prowadzącym działalności gospodarczej.

Jednocześnie, § 14 Rozporządzenia stanowi o następujących wymaganiach, w przypadkach i na obiektach, o których mowa w ust. 13:

„1) podmiot uprawniony do udostępnienia obiektu, organizator wydarzenia sportowego lub zajęć sportowych (w przypadku zajęć poza obiektem sportowym oraz niezwiązanych z wydarzeniem sportowym):

a) **weryfikuje liczbę osób** uczestniczących w zajęciach sportowych, wydarzeniu sportowym, korzystających z obiektu sportowego lub sprzętu sportowego,

b) **dezynfekuje** szatnie i węzły sanitarne,

c) **zapewnia** osobom uczestniczącym w zajęciach sportowych, wydarzeniu sportowym lub korzystającym z obiektu sportowego lub ze sprzętu sportowego **środki do dezynfekcji rąk i sprzętu sportowego,**

d) **dezynfekuje urządzenia i sprzęt sportowy** po każdym użyciu i każdej grupie korzystających,

e) zapewnia **15-minutowe odstępy** między wchodzącymi i wychodzącymi uczestnikami zajęć sportowych, wydarzeń sportowych lub korzystających z obiektu sportowego lub sprzętu sportowego lub w inny sposób ogranicza kontakt pomiędzy tymi osobami;

2) osoby uczestniczące w zajęciach sportowych lub wydarzeniu sportowym oraz korzystające z obiektu sportowego lub ze sprzętu sportowego są obowiązane do dezynfekcji rąk, wchodząc i opuszczając obiekt, wydarzenie sportowe lub zajęcia sportowe”.

Omawiane Rozporządzenie, podobnie jak ustawa prawo sportowe, nie definiują pojęcia „współzawodnictwa sportowego”. Należy zaznaczyć, że ustawa o sporcie posługuje się pojęciem współzawodnictwa sportowego”, jednakże nie definiuje go. Jak jednak wskazano w piśmie Ministra Sportu i Turystyki z 8 sierpnia 2013 r.: *Brak definicji „współzawodnictwa sportowego” oznacza, że pojęcie to jest definiowane na potrzeby poszczególnych sportów przez polskie związki sportowe. Zatem w praktyce to polskie związki sportowe będą w swoich regulacjach wewnętrznych wyznaczały*

zakres znaczeniowy tego pojęcia”². Pomimo braku definicji legalnej, Główny Urząd Statystyczny do celów statystyki publicznej przyjmuje, że „współzawodnictwo sportowe” to „rywalizacja sportowa o charakterze indywidualnym lub zespołowym, ukierunkowana na uzyskanie, przez osoby uczestniczące, optymalnych rezultatów dla danego sportu”³.

Pojęcie „współzawodnictwa sportowego” definiował natomiast art. 3 pkt 7 ustawy o kulturze fizycznej z 18 stycznia 1996 r.⁴, którą zastąpiła ustawa o sporcie. Pod rządami ustawy o kulturze fizycznej „współzawodnictwo sportowe” było „indywidualną lub zbiorową rywalizacją osób zmierzających, zwłaszcza w trakcie zawodów sportowych, do pokonania czasu, przestrzeni, przeszkód lub przeciwnika”.

Ustawa o sporcie nie zawiera również definicji legalnej „zawodów sportowych”, ani „wydarzenia sportowego”. Jak jednak czytamy w komentarzu do art. 2 ustawy o sporcie, celem projektu ustawy o sporcie „było przyjęcie jedynie regulacji niezbędnych do zapewnienia prawidłowego rozwoju sportu, a także służących zapewnieniu właściwych ram organizacyjnych tej sfery działalności człowieka. Innymi słowy celem ustawy jest regulacja prawna wyłącznie tych aspektów uprawiania sportu, które bezspornie i jednoznacznie wymagają dla prawidłowego funkcjonowania interwencji prawnej państwa”⁵.

Ze względu na brak zdefiniowania w ustawie i w przepisach Rozporządzenia takich pojęć jak: „współzawodnictwo sportowe”, „wydarzenie sportowe”, czy „zawody sportowe”, pojęcia te należy rozumieć zgodnie z ich znaczeniem słownikowym, w myśl gramatycznej (językowej) metody wykładni przepisów prawa. Zgodnie ze Słownikiem języka polskiego PWN, „współzawodnictwo” to „ubieganie się kilku osób lub grup o pierwszeństwo w czymś lub o zdobycie czegoś”. „Sportowy” oznacza „dotyczący sportu lub sportowców”, a „sport” to „ćwiczenia i gry mające na celu rozwijanie sprawności fizycznej i dążenie we współzawodnictwie do uzyskania jak najlepszych wyników”. Definicja legalna „sportu” została zawarta w art. 2 ust. 1 ustawy o sporcie, zgodnie z którym „sportem są wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. W myśl art. 2 ust. 1a. za sport uważa się również współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego”.

Zgodnie ze Słownikiem języka polskiego PWN „zawody sportowe” to „ impreza sportowa, podczas której zawodnicy rywalizują o zwycięstwo”, a zawody to „każda rywalizacja wyłaniająca zwycięzcę”. Warto podkreślić, że rywalizacja sportowa powinna mieć ustalone zasady i przyjęte postępowanie mające na celu wyłonienie zwycięzcy bądź kilku zwycięzców spośród grupy najlepszych uczestników spełniających określone kryteria. Istotnym elementem każdego konkursu jest rywalizacja pomiędzy jego uczestnikami, zaś od strony formalnej – regulamin określający nazwę konkursu, organizatora, uczestników konkursu, nagrody oraz zasady wyłonienia zwycięzców (zob. interpretacja Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 4.4.2016 r., IPTPB1/4511-797/15-6/AP). Wynik konkursu ma ścisły związek z efektem bezpośredniego współzawodnictwa uczestników konkursu w celu osiągnięcia najlepszego

² Odpowiedź Ministra Sportu i Turystyki z 8 sierpnia 2013 r. na interpelację nr 19083 w sprawie definicji współzawodnictwa sportowego na gruncie obowiązującej ustawy o sporcie.

³ Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego: <https://stat.gov.pl/metainformacje/sloownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/995,pojecie.html>.

⁴ Dz. U. z 1996 r., poz. 113, ze zm.

⁵ W. Cajselski, Ustawa o sporcie, komentarz do art. 2, Warszawa 2011, Legalis.

rezultatu (zob. interpretacja Ministra Finansów z 12.4.2016 r., nr DD3/8222/2/287/2015/OBQ). W konsekwencji dla zastosowania omawianego wyjątku od zakazu prowadzenia basenów, siłowni, klubów i centrów fitness konieczne jest, aby współzawodnictwo sportowe i zawody sportowe spełniały omawiane kryteria, tj. zawierały w sobie element współzawodnictwa i były zorganizowane w oparciu o stosowny regulamin. Kryteria te spełniają zarówno mistrzostwa lub rozgrywki ligowe, jak i amatorskie konkursy organizowane dla uczestników przystępujących do rywalizacji. **Rozporządzenie nie odnosi się wyłącznie do sportu profesjonalnego ani nie odsyła do regulacji wewnętrznych polskich związków sportowych.** Ryzyko wąskiej interpretacji i zawężonej praktyki stosowania przez organy władzy publicznej omawianych przepisów, co w istocie mogłoby doprowadzić do nałożenia sankcji na przedsiębiorcę, chcącego zorganizować wspomniane formy aktywności sportowej, należy zatem uznać za nieznaczne i nieuzasadnione brzmieniem przepisów Rozporządzenia.

Dopuszczalne jest również prowadzenie siłowni, basenów i klubów oraz centrów fitness przeznaczonych dla osób uprawiających sport w ramach **zajęć sportowych**. Pojęcie zajęć sportowych również nie zostało zdefiniowane w Rozporządzeniu, natomiast zgodnie ze Słownikiem języka polskiego zajęcia to «regularne lekcje, wykłady lub treningi organizowane przez szkołę, uczelnię lub klub». Z kolei zajęcia sportowe to takie które dotyczą **wszelkich formy aktywności fizycznej**. Odnosząc to do definicji sportu w ustawie o sporcie, wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach, a także współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego. Pogląd ten poparło również Ministerstwo Sportu, na którego oficjalnej stronie internetowej pojawiło się stanowisko, iż “zajęcia sportowe oznaczają zorganizowane formy aktywności fizycznej. Zgodnie z rozporządzeniem, zorganizowane zajęcia oraz zajęcia prowadzone w ramach zajęć szkolnych i akademickich na basenach, siłowniach i w klubach fitness – mogą się odbywać”⁶. A zatem wszelkie zajęcia zorganizowane w tych podmiotach, w tym regularnie odbywające się zajęcia grupowe fitness, np. joga, pilates, zumba, zajęcia typu aeroboks i kombat, zajęcia z hantlami, sztangami, piłkami i gumami itp. są nadal dopuszczalne.

Dodatkowo podkreślić należy, iż **organizacja takich wydarzeń przez przedsiębiorcę prowadzącego basen, siłownię, klub lub centrum fitness jest możliwa bez spełnienia szczególnych wymogów formalnych**, jednakże wymaga stosowania się do nakazów zawartych w powołanym wyżej §14 Rozporządzenia, dotyczącym m.in. dezynfekcji. **Wydarzenia powinny odbywać się bez udziału publiczności, być przeznaczone dla osób uprawiających sport, a liczba uczestników nie może przekraczać 250 uczestników** jednocześnie, nie licząc osób zajmujących się obsługą wydarzenia. Ograniczenie co do maksymalnej liczby osób nie dotyczy pól golfowych, kortów tenisowych, stajni, stadnin i torów wyścigowych dla koni, infrastruktury do sportów wodnych i lotniczych (§ 1 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia, dodający nowy ust. 13).

WYJĄTEK NR 3: dozwolone jest prowadzenie basenów, siłowni, klubów i centrów fitness przeznaczonych dla studentów i uczniów – w ramach zajęć na uczelni lub w szkole

⁶ Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Sportu, <https://www.gov.pl/web/sport/silownie-kluby-i-centra-fitness-baseny-aquaparki-zawody-wydarzenia-oraz-zajecia-sportowe-moga-byc-organizowane?fbclid=IwAR02NAstj7zy3OixMVAvBioDEGiUkSojRjr1kxGyHp986SAxST1tBXu7XwA>.

Rozporządzenie nie definiuje pojęć „studentów” i „uczniów”. Definicji legalnych tych pojęć nie wprowadzono również w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawie o systemie oświaty, które się nimi posługują. Zgodnie z art. 3 pkt 11 ustawy o systemie oświaty przez uczniów należy rozumieć także słuchaczy i wychowanków. Przepis art. 10 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stanowi natomiast, że pracownicy uczelni, doktoranci i studenci stanowią wspólnotę uczelni. Wydaje się, że wobec rozróżnienia na kanwie ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce statusu „studenta” i „doktoranta”, że nie ma podstaw do zakwalifikowania doktorantów jako beneficjentów komentowanego wyjątku.

Zajęcia dla uczniów i studentów w ramach basenu, siłowni, czy klubu fitness kwalifikują się jako wyjątek od zakazu prowadzenia działalności bez względu na to, czy fizycznie odbywają się w szkole/na uczelni, czy też poza ich strukturami, na podstawie porozumienia szkoły/uczelni z innym podmiotem, który taką działalność prowadzi i bez względu na status podmiotu (prywatny przedsiębiorca lub państwowe/samorządowe jednostki organizacyjne). Zajęcia powinny natomiast odbywać się **w ramach zajęć na uczelni lub w szkole**, czyli być realizowane w ramach programu nauczania.

WYJĄTEK NR 4: dozwolone jest prowadzenie basenów, siłowni, klubów fitness na terenie prowadzenia usług hotelarskich dla gości, których pobyt wynosi co najmniej jedną dobę hotelową

Zgodnie z § 1 ust. 1 lit. b) Rozporządzenia po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 2, na terenie prowadzenia usług hotelarskich, jest dopuszczalne wyłącznie dla gości, których pobyt wynosi co najmniej jedną dobę hotelową.”

Przepis ten dotyczy basenów, aquaparków, siłowni, klubów i centrów fitness.

Definicję pojęcia „usługi hotelarskiej” zawiera art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, który stanowi, iż jest to: „*krótkotrwałe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, a także miejsc na ustawienie namiotów lub przyczep samochodowych oraz świadczenie, w obrębie obiektu, usług z tym związanych*”. W praktyce każdy podmiot (hotel, motel, pensjonat, schronisko, kemping, dom wycieczkowy, pole biwakowe), będący „obiektem hotelarskim” (w rozumieniu art. 36 powołanej ustawy) będzie mógł prowadzić basen, siłownię, czy klub fitness, pod warunkiem posiadania odpowiedniej infrastruktury. **Z basenu, siłowni, czy klubu fitness nie będą jednak mogły korzystać osoby, których pobyt w danym obiekcie hotelarskim nie przekracza jednej doby hotelowej.** Sformułowanie to nie jest precyzyjne, a dokładny czas trwania doby hotelowej w danym obiekcie określa jego regulamin. Przepis ten miał na celu wykluczenie możliwości prowadzenia przez obiekty hotelarskie działalności polegającej na prowadzeniu basenów, siłowni, klubów i centrów fitness dla osób nie będących gośćmi hotelowymi w kontekście nocowania. Z tego względu, prowadzenie takiej działalności jest dopuszczalne wyłącznie dla gości, których pobyt trwa co najmniej jedną dobę hotelową. Gość hotelowy, który dokonał rezerwacji miejsca na minimum jedną dobę, będzie mieć prawo skorzystania z basenu, siłowni, czy klubu fitness dostępnego w obiekcie. Rozporządzenie nie precyzuje ponadto, czy chodzi o pobyt rzeczywisty, czy meldunek, jednak rozstrzygająca będzie **długość meldunku gościa w danym obiekcie hotelarskim ze względu na odniesienie w przepisie do doby hotelowej.** W przypadku, gdy w obiekcie pod jednym meldunkiem

przebywa kilka osób uprawnionych do korzystania z obiektu, **dla osób innych niż zameldowana długość pobytu w obiekcie również rozstrzyga o prawie korzystania z siłowni lub basenu.**

Należy zaznaczyć, że do basenów, siłowni, klubów i centrów fitness nie mają zastosowania ograniczenia, o których mowa wyżej, dotyczące współzawodnictwa sportowego i zawodów sportowych. **Ograniczenie liczby uczestników obowiązuje na mocy § 29 ust. 5 rozporządzenia z 9 października 2020 r., zgodnie z którym w strefie czerwonej na siłowniach, klubach i centrach fitness ma znajdować się nie więcej niż 1 osoba na 10 m² powierzchni dostępnej dla klientów, przy zachowaniu odległości 1,5 m, z wyłączeniem obsługi.**

Ponadto, na mocy § 1 ust. 5) lit. b) Rozporządzenia w § 27 ust. 3 zmienianego rozporządzenia, dotyczącego podmiotów, których **nie dotyczy** obowiązek zakrywania ust i nosa:

– pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) sędziego, trenera oraz osoby uprawiającej sport w ramach współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych lub wydarzeń sportowych, o których mowa w § 6 ust. 13.”

Osoby te nie mają zatem obowiązku noszenia maseczki w ramach współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych lub wydarzeń sportowych.

WYJĄTEK NR 5: dozwolone jest prowadzenie sportowych klubów tanecznych i szkół tańca

Na mocy § 1 ust. 1 lit. a) pkt 1 Rozporządzenia ustanowiono zakaz prowadzenia przez przedsiębiorców oraz przez inne podmioty działalności polegającej na prowadzeniu dyskotek i klubów nocnych lub działalności, która polega na udostępnieniu miejsca do tańczenia organizowanego w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni, z wyłączeniem sportowych klubów tanecznych i szkół tańca.

Na mocy tego przepisu dopuszczalne jest prowadzenie **sportowych klubów tanecznych i szkół tańca**, a tym tańca towarzyskiego, klasycznego, współczesnego, nowoczesnego, tańców ludowych czy tańca na rurze (pole dance).

IV. Ocena dopuszczalności ograniczenia działalności m.in. basenów, siłowni, klubów i centrów fitness na podstawie Rozporządzenia

Zasada swobody prowadzenia działalności gospodarczej ma swoje źródło w art. 20 Konstytucji RP. Przedsiębiorcy prowadzą ją na podstawie ustawy - Prawo przedsiębiorców. Obowiązujące od dnia 17 października 2020 r. ograniczenie prowadzenia działalności w zakresie prowadzenia basenu, siłowni, czy klubu fitness zostało wprowadzone Rozporządzeniem. Jakkolwiek rozporządzenia są źródłem powszechnie obowiązującego prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP, to jednak art. 22 ustawy zasadniczej dopuszcza ograniczenie wolności działalności gospodarczej tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.

Analiza regulacji konstytucyjnych w zakresie swobody działalności gospodarczej prowadzi do następujących wniosków:

Po pierwsze, Rada Ministrów ograniczyła swobodę prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia basenów, siłowni, czy klubów fitness **bez zachowania właściwej, ustawowej formy (art. 22 Konstytucji RP)**.

Jak przyjmuje się w doktrynie, „zawarte w ogólnej klauzuli ograniczającej z art. 31 ust. 3 sformułowanie *„tylko w ustawie”* **wskazuje na wolę wykluczenia przez ustawodawcę konstytucyjnego możliwości ograniczania konstytucyjnych praw i wolności przez przepisy rozporządzeń**, nawet jeżeli dane rozporządzenie byłoby wydane na podstawie ustawy i w celu jej wykonania. Tym samym ustawa ograniczająca konstytucyjne prawa i wolności nie może – w świetle art. 31 ust. 3 – upoważniać innych organów do uregulowania w rozporządzeniu pewnych spraw mieszczących się w jej zakresie przedmiotowym, jeżeli unormowanie zawarte w takim rozporządzeniu stanowiłoby przejaw ograniczenia określonego konstytucyjnego prawa lub wolności”⁷.

Po drugie, ograniczenie praw i wolności (tu: prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia basenu, siłowni, czy klubu fitness) **musi odbywać się z poszanowaniem zasady proporcjonalności, wyrażonej w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP (niezależnie od konieczności ograniczenia tej swobody ustawą – art. 22 Konstytucji RP)**. Opisana wyżej zasada, w myśl której Rozporządzenie niemal całkowicie pozbawia możliwości prowadzenia działalności, polegającej na prowadzeniu basenów, siłowni, czy klubów fitness z pewnością nie odpowiada standardom opisanym w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Brak szczegółowego uzasadnienia potrzeby wprowadzenia ograniczeń i nie wskazano jakie względy przemawiają za wprowadzeniem opisywanych zakazów. Z pewnością samo wskazanie podstawy prawnej wydania Rozporządzenia jest niewystarczające, ze względu na jego limitującą materię.

Reasumując, ograniczenia w zakresie prowadzenia basenów, siłowni, czy klubów fitness, które zostały wprowadzone komentowanym Rozporządzeniem, **nie znajdują oparcia w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, co przesądza o negatywnym stanowisku co do ich dopuszczalności**.

Warszawa, 17 października 2020 r.

⁷ W. Szydło [w:] M. Safjan, L. Bosek, Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1-86, Warszawa 2016, Legalis.